

Ivo Buljan »Poznavanje broda i plovidbe«

Školska knjiga, Zagreb 1974.

Ovih dana pojavila se u prodaji još jedna, na žalost ne tako česta, pomorsko-stručna publikacija. Radi se o knjizi veoma plodnog splitskog profesora Više pomorske škole kap. Ive Buljana »Poznavanje broda i plovidbe«. Ova knjiga od 157 stranica, enciklopedijski tretira sve one temeljne pojmove iz pomorstva koji bi morali poznavati, kao uvod u daljnji studij, svi oni koji će se profesionalno posvetiti moru i plovidbi. Knjiga je namijenjena kao udžbenik za srednje pomorske škole i kao takva je i odobrena od resornog Republičkog sekretarijata za prosvjetu i kulturu SR Hrvatske. Međutim, treba naglasiti da je ova knjiga, prema sporazumu Zajednice naših pomorskih škola, prihvaćena kao jedinstveni udžbenik za sve škole što do sada nije bio slučaj. Naime, svaka naša pomorska škola sastavljala je svoj program te se čak služila svojim posebnim knjigama ili pak improviziranim skriptama. Iskustvo je pokazalo da je ovako koncipirana knjiga, kao ova kap. I. Buljana, neophodno potrebna čak i za studente Viših škola, bez obzira na specijalistički smjer kojeg slušaju. Naime, opaža se da je svake godine sve veći broj studenata ovih Viših pomorskih škola koji dolaze iz općih, a ne specijaliziranih srednjih pomorskih škola. Kako u tim srednjim školama, bilo općeg ili stručnog smjera, pa čak i u onim primorskim, uopće se ne predaje ništa što bi bilo u uskoj vezi s morem i pomorstvom, to bi ova knjiga trebala da posluži kao prvi, kao početni, više kao informativni tekst o onim najbitnijim pomorskim elementima i pojmovima, koje će, naravno i logično, u daljnjem studiju usavršavati i upotpunjavati.

Sama knjiga je podijeljena na 11 poglavlja. Tako je obrađeno značenje mora kao svjetske prometnice, o konstrukciji, podjeli i o tipovima trgovačkog brodovlja, o mjerama i nadvođu broda, o opremi broda, o brodskim tankovima, o kormilarskom uređenju, o najosnovnijim pojmovima o stabilnosti broda kao i o pojmovima iz navigacije i pomorske meteorologije. Nadalje data su objašnjenja o uzbunama na brodu, o osnovnim pojmovima iz pravila za izbjegavanje sudara na moru te, na kraju, dat je i popis korištene, bilo domaće bilo strane literature. Inače knjiga obiluje s veoma uspjelim i jasnim crtežima te je tehnički dobro opremljena. Jedina bi se zamjerka mogla postaviti, a to da je relativno dosta visoka prodajna cijena koja iznosi čak 90 dinara što za srednjoškolski udžbenik ne bi trebala iznositi.

U svakom slučaju izlaženje ove pomorsko-stručne publikacije, koja je dijelom pisana popularno, a dijelom i dosta stručno, treba pozdraviti jer se i ovom pisanom riječi širi ona toliko nam potrebna pomorska kultura i pomorska saznanja što mi kao narod na obali mora baš ne poklanjamo toliko pažnje, barem ne u onoj mjeri kako se to radi za druge oblasti, bilo one društvene ili tehničke ili prirodne. Posebno treba naglasiti da će ova knjiga veoma korisno poslužiti i kao priručnik za sve one koji namjeravaju da polože ispit za voditelja čamaca i jedrilica odnosno za one koji se amaterski zanimaju za pomorsko-turističku i sportsku plovidbu.

Dr Oliver FIO